

PAŁAC CZECZÓW

KULTURA – TURYSTYKA – LUDZIE

PAĽÁC CZEČOVCOV

KULTÚRA – TURISTIKA – ĽUDIA

*P*erłąką turystyczną Kóz oraz całego regionu Podbeskidzia stał się odrestaurowany zabytkowy Pałac Czeczów. Budynek (nazwany od nazwiska ostatnich właścicieli majątku ziemskiego) jest jednym z najstarszych na terenie Kóz, wpisanym do Rejestru zabytków.

Sala koncertowa

Zuristickou perlou obce Kozy a celého regiónu Podbeskydia sa stal zreštaurovaný historický palác Czeczovcov. Budova (nazvaná podľa priezviska posledných majiteľov veľkostatku) je jednou z najstarších na území obce Kozy a je zapísaná do Zoznamu kultúrnych pamiatok.

Jest to pałac neoklasycystyczny, z półkolistym ryzalitem od północy i dobudowaną kaplicą od zachodu. Położony jest w ścisłym centrum miejscowości, w otoczeniu malowniczego parku. W 2013 roku zakończył się kompleksowy remont obiektu z przeznaczeniem na szeroką działalność kulturalną.

Nie jest znana dokładna data powstania pałacu. Przypuszczać należy, że na przełomie XVII i XVIII wieku powstał w tym miejscu barokowy dworek szlachecki. Potwierdza to wyryty na jednej z belek konstrukcyjnych zachodniej oficyny rok 1705. Wówczas właścicielami Kóz była rodzina Russockich. Ostatnią z rodu koziańskiej linii Russockich była Teresa, która ok. 1740 roku wyszła za mąż za Spytka Jordana herbu Trąby z Zakliczyna, przedstawiciela znanej szlacheckiej rodziny. Spytek Jordan rozwijał działalność gospodarczą majątku, stawiając na rozwój rzemiosła (m.in. tkactwo).

Za panowania Jordanów powstało najwięcej budynków murowanych w Kozach: zabudowania folwarków, budynki dla służby i rzemieślników, karczmy, cegielnia, browar. Rozwojowi gospodarczemu Kóz sprzyjała także budowa – prowadzona przez władze austriackie po I rozbiórce Polski – drogi, tzw. cesarki, biegnącej tuż obok zabudowań dworskich. Po śmierci Jordana w 1777 roku majątek przejęła wdowa, Teresa z Russockich. Spośród dziewięciorga potomków Jordanów – Kozy zostały zapisane czwartemu w kolejności starszeństwa synowi, Jakubowi (ok. 1745 – 1817). Ten ożenił się z Anną z Morsztynów. W okresie wojen napoleońskich dwór Jakuba Jordana w Kozach stał się jednym z miejsc zjazdów lokalnej szlachty, w czasie których prowadzono ożywione dyskusje z nadzieją na zmianę sytuacji politycznej ojczyzny pod zaborami.

Je to neoklasicistický palác s polkruhovým rizalitom od severnej strany a prístavenu kaplnkou zo západnej strany. Nachádza sa v samom centre obce, v areáli malebného parku. V roku 2013 sa skončila komplexná oprava objektu určeného na široké kultúrne účely.

Presný dátum vzniku paláca nie je známy. Môžeme však predpokladať, že na prelome 17. a 18. storočia na tomto mieste vznikol barokový kaštieľ. To potvrdzuje rok 1705 vyrezaný na jednom z konštrukčných trámov západného krídla. V tomto období bola majiteľom obce Kozy rodina Russockých. Poslednou z rodu koziaňskej vetvy Russockých bola Terézia, ktorá sa približne v roku 1740 vydala za Spytka Jordana zo Zakliczyna, ktorý mal v erbe Trąby (trúby), predstaviteľa známeho šľachtického rodu. Spytek Jordan rozvíjal hospodársku činnosť veľkostatku prostredníctvom remesla, o. i. tkáčstva.

V období panovania Jordanovcov vzniklo najviac murovaných budov v Kozách: majere, budovy pre sluhov a remeselníkov, krčmy, tehelňa, pivovar. K hospodárskemu rozvoju obce Kozy prispievala aj výstavba cesty realizovaná rakúskou vládou po 1. delení Poľska – tzv. cisárky, ktorá viedla vedľa uvedených budov. Po smrti Jordana v roku 1777, veľkostatok vlastnila a hospodárila na ňom vdova Terézia z Russockých. Z deviatich potomkov Jordanovcov zdedil Kozy štvrtý syn v poradí – Jakub (pribl. 1745 - 1817). Ten sa oženil s Annou z Mosztyńovcov. V období napoleonských vojen sa kaštieľ Jakuba Jordana v Kozách stal miestom lokálnych zjazdov šľachty, počas ktorých boli živo diskutované otázky spojené s nádejou na zmenu politickej situácie rozdelenej krajiny.

Westybul i klatka schodowa

Jakub i Anna Jordanowie mieli pięcioro dzieci, z których dziedzicem został Karol (1800 - 1848), rotmistrz kawalerii, ożeniony z Matyldą Dunin-Wąsowiczową. To z jej inicjatywy dokonano przebudowy koziańskiego dworu w 1839 roku. Dobudowano wtedy charakterystyczną klatkę schodową i salę balową. Wystrój wnętrz uzyskał charakter przywołujący czasy napoleońskie. Pamiątką tego okresu są dziś rekonstrukcje polichromii w jednym z pomieszczeń Biblioteki. W tym czasie powstał też park w stylu angielskim, z charakterystycznymi elementami naśladującymi romantyczny krajobraz: łąka, staw, świątynia bogini Flory, egzotyczne drzewa m.in. słynny platan, który w 2012 roku, w ogólnopolskim konkursie Klubu Gaja zdobył tytuł Drzewa Roku, a w 2013 w Europejskim Konkursie Drzewo Roku uplasował się na II miejscu. Zabudowania dworu nabrały wyraźnego charakteru pałacowego, jednak rozmach, z jakim tego dokonano, doprowadził do zadłużenia majątku.

Po śmierci Karola Jordana, około roku 1850, Matylda wyszła za mąż za Karola Aleksandra Hoffmana i przeniosiła się do Warszawy. Ze względu na znaczne zadłużenie majątku i przypadający w spadku podział dóbr na kilka osób – w 1857 roku Kozy zostały sprzedane na licytacji. Majątek kupił biański kupiec Karol Józef Humborg (1803 - 1886), żonaty z bielszczanką Johanną Augustą z domu Mayer, właściciel dworów w Hałcnowie, Łodygowicach i Bieżanowie. Jako wierny kościoła ewangelickiego Humborg, dobudował w 1859 roku do koziańskiego pałacu kaplicę protestancką. Majątek w Kozach przekazał jako wiano córce Malwinie, która wyszła za mąż w 1860 roku za Stanisława Kluckiego (1827 - 1897).

Jakub a Anna Jordanovci mali päť detí, z ktorých sa dedičom Kôz stal Karol (1800 - 1848), rotmajster kavalérie, ženatý s Matyldou Dunin-Wąsowiczovou. To na jej podnet bol kaštieľ v Kozách v roku 1839 prestavaný. V rámci tejto prestavby bolo pristavané charakteristické schodisko a bálková sála. Výzdoba interiérov získala podobu nadväzujúcu na napoleonské obdobie. Pamiatkou na toto obdobie sú dnes rekonštrukcie polychrómií v jednej z miestností knižnice. V tejto dobe vznikol tiež park v anglickom štýle s charakteristickými prvkami napodobňujúcimi romantickú krajinu: lúka, rybník, svätyňa bohyně Flóry, exotické stromy, o. i. slávny platan, ktorý v roku 2012 v celopoľskej súťaži Klubu Gaja získal titul Strom roka, a v roku 2013 bol v európskej súťaži Strom roka na 2. mieste. Budovy kaštieľa získali výrazný palácový vzhľad, ale rozmach, s akým to bolo urobené, viedol k zadĺženiu veľkostatku.

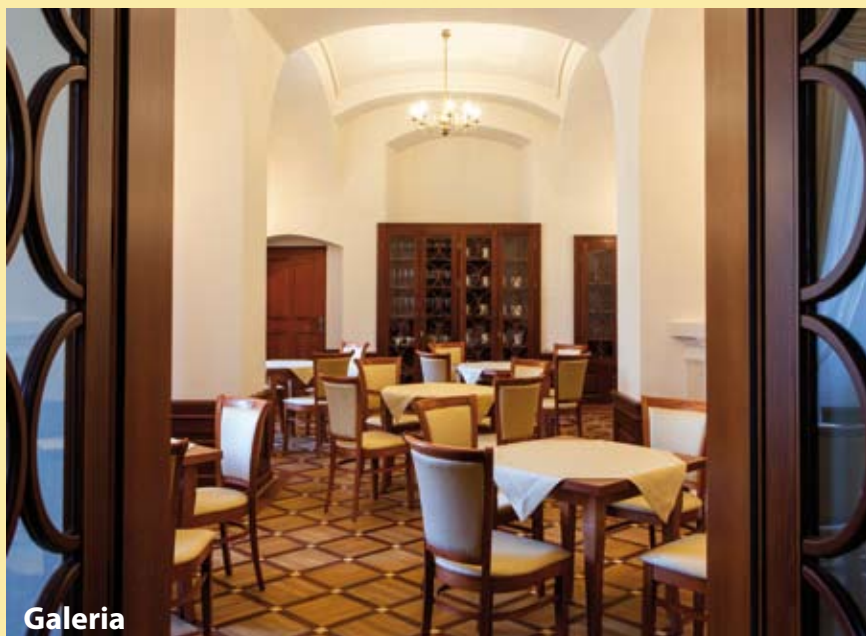
Po smrti Karola Jordana okolo roku 1850 sa Matylda vydala za Karola Aleksandra Hoffmana a presťahovala sa do Varšavy. Vzhľadom na veľké zadĺženie veľkostatku a jeho rozdelenie v následku dedenia, čiže rozdelenia medzi niekoľko osôb – v roku 1857 boli Kozy predané na dražbe. Veľkostatok kúpil bialsky obchodník Karol Józef Humborg (1803 - 1886), ženatý s obyvateľkou Bielska Johannou Augustou rodenou Mayerovou, majiteľ kaštieľov v Hałcnowe, Łodygowiciach a Bieżanowe. Ako verný evanjelik pristavil Humborg v roku 1859 k palácu v Kozách evanjelickú kaplnku. Veľkostatok v Kozách dal ako veno dcérke Malwine, ktorá sa v roku 1860 vydala za Stanisława Kluckého (1827 - 1897).

Hol na piętrze

Sala koncertowa

Galeria

Korytarz na parterze

Izba Historyczna

Stanisław Klucki – major armii austriackiej w stanie spoczynku, po ślubie z Malwiną osiadł w Kozach, rozpoczynając działalność społeczną i polityczną na szeroką skalę. Przez wiele lat zasiadał w Radzie Powiatowej bialskiej. W 1880 roku – okresie wzmożonej walki politycznej na tle narodowościowym – objął stanowisko Prezesa tejże Rady. W późniejszym czasie był deputowanym do Rady Państwa w Wiedniu, gdzie zasiadał w ławach Koła Polskiego. Dzięki licznym kontaktom, swoistemu lobby, walczył o rozwój gospodarczy ziemi bialskiej oraz o zachowanie języka polskiego i polskich wpływów w samorządzie Białej. Niezwykle symboliczny był ślub jego córki – Wilhelminy, z ziemianinem, doktorem filozofii, a prywatnie siostrzeńcem żony – Hermanem Czeczem (1854 - 1904). Uroczystość zaślubin odbyła się 23 października 1880 roku przy udziale szerokiego grona prostych mieszkańców Kóz, których ugoszczono – niczym w mickiewiczowskim Soplicowie – przed pałacem w Kozach.

Herman Czecz de Lindenwald pochodził ze spolonizowanej rodziny urzędników austriackich, których powszechnie określano mianem „Galicjan”. Wykształcony także w dziedzinie rolnictwa, rozwinął gospodarstwo teścia, zdobywając nagrody na wielu wystawach rolniczych. Klucki wraz z Czeczem dbali o rozwój wsi, w której wspólnie gospodarowali. Stanisław Klucki wraz z żoną podarowali ziemię pod budowę Szkoły Ludowej. Malwina Klucka przeznaczyła środki finansowe na utrzymanie wikarego w koziańskiej parafii. Wsparcie dziedziców doprowadziło do rozwoju ważnych w tamtym okresie stowarzyszeń: Straży Ogniowej, Szkoły Ludowej, Cytelni Ludowej, Towarzystw Pożyczkowych.

Stanisław Klucki – major rakúskej armády v dôchodku, po sobáši s Malwinou sa usídlil v Kozách a začal viesť rozsiahlu sociálnu a politickú činnosť. Veľa rokov bol členom Okresnej rady v Białej. V roku 1880 – ktorý bol obdobím silného politického boja na národnostnom pozadí – bol predsedom tejto rady. V neskoršom období bol poslancom Štátnej rady vo Viedni, kde zasadal v laviciach Poľského kruhu. Vďaka početným kontaktom a zvláštnej lobby bojoval o hospodársky rozvoj bialskej krajiny a o zachovanie poľského jazyka a poľských vplyvov v samospráve v Białej. Veľmi symbolický bol sobáš jeho dcéry Wilhelmíny s majiteľom veľkostatku, doktorom filozofie a v súkromí manželkiným synovcom – Hermanom Czczom (1854 - 1904). Svadba sa konala dňa 23. októbra 1880 za účasti širokej verejnosti bežných obyvateľov obce Kozy, ktorí boli pohostení – ako v Mickiewiczovom epose – pred palácom v Kozách.

Herman Czcz de Lindenwald pochádzal z popoľštenej rodiny rakúskych úradníkov, ktorí boli bežne nazývaní „Haličania“. Bol vzdelaný aj v odbore poľnohospodárstva, rozvinul svokrov veľkostatkov a získaval ceny na mnohých poľnohospodárskych výstavách. Klucki spolu s Czczom sa starali o rozvoj dediny, v ktorej spoločne hospodárili. Stanisław Klucki spolu s manželkou darovali pozemok na výstavbu Szkoły Ludowej (Ľudovej školy). Malwina Klucka financovala pôsobenie vikára vo farnosti v Kozách. Podpora majiteľov prispela k rozvoju v tejto dobe dôležitých združení: Hasičského zboru, Ľudovej školy, Ľudovej čítárne, Pôžičkových spolkov.

Biblioteka

Biblioteka

Zarówno państwo Klucy, jak i Czczowie wspierali finansowo uzdolnioną koziańską młodzież z rodzin chłopskich, m. in. Wincetego Byrskiego (poeta, urzędnik kolejowy) czy Tomasza Szlagóra (snycerz, muzyk). Skutecznie zabiegali o rozwój gospodarczy ziemi biańskiej, o polskie wpływy oraz podtrzymywanie kultury i języka polskiego na zachodnich kresach galicyjskich. Do miejscowej legendy przeszło przekonanie o zmianie – pod wpływem lobby Kluckiego i Czecz – trasy linii kolejowej planowanej z Kęt przez Wilamowice do Dziedzic, którą ostatecznie w 1888 roku poprowadzono przez Soży do Bielska. Pałac w Kozach, za sprawą właścicieli, stał się miejscem spotkań najznamienitszych osobistości ówczesnych władz.

Za swoją działalność polityczną i gospodarczą w 1898 roku Herman Czecz został przez cesarza Franciszka Józefa uhonorowany dyplomem herbowym i tytułem barona. W herbie – na znak związku z miejscowością – umieszczony został czarny kozioł. Herman Czecz zmarł w 1904 roku i został pochowany w wybudowanej za życia kaplicy-grobowcu na miejscowym cmentarzu. Zarządanie majątkiem po śmierci Hermana przejęła żona, Wilhelmina, wraz synem, Marianem (1887 - 1933). Doprowadzili oni w latach 1910 - 1912 do powstania kamieniołomu wraz z kolejką linową na zboczu Hrobaczej Łąki. Przyszło im pracować w bardzo trudnym okresie I wojny światowej oraz kryzysu gospodarczego. Niezwykle barwnym i legendarnym wątkiem historii koziańskiego pałacu był pobyt w Kozach w 1915 roku ułanów I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego, pod dowództwem rotmistrza Władysława Beliny-Prażmowskiego.

Ako Kluckovci tak aj Czeczovci finančne podporovali talentovanú mládež z Kôz zo sedliackych rodín o. i. Wincenteho Byrského (básnik, železničný úradník) alebo Tomasza Szlagóra (rezbár, hudobník). Úspešne sa snažili o hospodársky rozvoj bialskej krajiny, o poľské vplyvy a udržiavanie kultúry a poľského jazyka pri západných hraniciach Haliče. Miestnou legendou sa stalo presvedčenie o zmene – pod vplyvom Kluckého a Czecza – trasy železničnej trate plánovanej cez Wilamowice do Dziedzic, ktorá konečne od roku 1888 viedla cez Kozy do Bielska.

Palác v Kozách, vďaka jeho majiteľom, sa stal miestom stretnutí najvýznamnejších osobností vtedajšej vlády.

Za politickú a hospodársku činnosť bol v roku 1898 Hermanovi Czeczovi udeľený cisárom Františkom Jozefom erbový diplom a hodnosť baróna. V erbe – ako znak spojenia s obcou – bol umiestnený čierny kozol. Herman Czecz zomrel v roku 1904 a bol pochovaný v kaplnke-hrobke postavenej v priebehu života na miestnom cintoríne. Správu majetku prevzala manželka Wilhelmína spolu so synom Mariánom (1887 - 1933), ktorí sa v rokoch 1910 - 1912 pričínili o vznik kameňolomu spolu s lanovkou na svahu Hrobaczej Łąki. Hospodárili vo veľmi ťažkom období 1. svetovej vojny a hospodárskej krízy.

Mimoriadne pestrou a legendárnou časťou dejín paláca v Kozách je pobyt I. Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego v roku 1915 v ňom pod velením rotmajstra Władysława Beliny-Prażmowského.

Czytelnia

Czytelnia

Dowództwo stale goszczone było w pałacu, a według ustnych przekazów 6 lutego 1915 roku Czeczowie podejmowali obiadem samego komendanta Józefa Piłsudskiego. W tym okresie odbył się również ślub barona Mariana Czecza z kuzynką Marią Bertą Czecz z Bieżanowa. Kolejne pokolenie dziedziców miało trójkę dzieci: synów, Stanisława i Henryka, oraz córkę, Marię. Stanisław Czecz (1916 - 1970) ożenił się z Anną z domu Twerdochlib i mieli syna Stanisława (1949 - 2012).

W okresie dwudziestolecia międzywojennego znaczenie polityczne pałacu w Kozach spadło, jednak w dalszym ciągu był on centrum oddziaływania gospodarczego i kulturalnego w okolicy. Po śmierci męża, Mariana, Maria wyszła za mąż za Juliusza hr. Tarnowskiego. Małżeństwo zamieszkało w Kozach. Świetność pałacu przerwał wybuch II wojny światowej i okupacja hitlerowska. Na skutek odmowy podpisania volkslisty rodzinę usunięto z majątku. Gospodarstwo wraz z pałacem przejęli okupanci. Wraz ze zbliżaniem się Armii Czerwonej hitlerowcy wywieźli część wyposażenia pałacowego wraz z cenną biblioteką. W czasie działań wojennych w styczniu 1945 roku wojska sowieckie urządziły w pałacu szpital wojenny.

Po zakończeniu II wojny światowej – na mocy reformy rolnej – majątek ziemski upaństwowiono. W budynku pałacu uruchomiono Szkołę Rolniczą, funkcjonującą w latach 1945 - 1953 w oparciu o dworskie gospodarstwo rolne. Po likwidacji Szkoły Rolniczej utworzono tu Ośrodek Zdrowia, z izbą porodową w dawnej kaplicy oraz apteką w sali balowej.

Velenie bolo neustále pozývané na hostiny do paláca a podľa tradície bol dňa 6. februára 1915 u Czeczovcov na obede samotný veliteľ Józef Piłsudský. V tomto období sa tiež konal sobáš baróna Mariana Czecza so sesternicou Mariou Bertou Czeczovou z Biežanowa. Ďalšia generácia mala tri deti: synov Stanisława a Henryka a dcéru Máriu. Stanisław Czecz (1916 - 1970) sa oženil s Annou rodenou Twerdochlibovou a mali syna Stanisława (1949 - 2012).

Politický význam paláca v Kozách v medzivojnovom období významné poklesol, avšak naďalej bol centrom hospodárskeho a kultúrneho života v okolí. Po smrti manželky Mariána, sa Mária vydala za Juliusza grófa Tarnowského. Manželia bývali v Kozách. Rozkvet paláca prerušilo vypuknutie 2. svetovej vojny a nemecká okupácia. Kvôli odmietnutiu podpísania volklistiny (zoznam osôb hlásiacich sa k nemeckej národnosti) bola rodina vysťahovaná z veľkostatku. Veľkostatok a palác sa stal vlastníctvom okupantov. Spolu s približovaním sa Červenej armády fašisti vyviezli časť vybavenia paláca spolu so vzácnou knižnicou. Počas vojenských aktivít v januári roku 1945 zriadila sovietska armáda v paláci vojenskú nemocnicu.

Po skončení 2. svetovej vojny – na základe agrárnej reformy – bol veľkostatok znárodnený. V budove paláca bola zriadená Poľnohospodárska škola, ktorá fungovala v rokoch 1945-1953, na základe majetku veľkostatku. Po zrušení Poľnohospodárskej školy bolo v paláci zriadené Zdravotné stredisko s pôrodnou izbou v bývalej kaplnke a lekárnou v bállovej sále.

Izba Historyczna

Sala Czeczów

Izba Historyczna

Izba Historyczna

Ośrodek w tym budynku funkcjonował do 1980 roku. Lata 80. i 90. to okres nieudanych prób wyremontowania i zagospodarowania dawnej siedziby właścicieli ziemskich Kóz. W 1999 roku Stanisław Czech de Lindenwald – ostatni potomek z koziańskiej linii rodu, zapewnił, że nie będzie rościł praw do kompleksu pałacowego w Kozach i poparł działania gminy zmierzające do adaptacji obiektu na działalność kulturalną.

Położenie pałacu w ścisłym centrum, tuż przy drodze krajowej, stanowi o jego walorach turystycznych. Przez Kozy przebiega pięć szlaków turystycznych, prowadzących w Beskidy. Miejscowość położona jest malowniczo u stóp Beskidu Małego. Nad gminą góruje szczyt Hrobaczej Łąki, z widocznym z oddali krzyżem milenijnym. Na szczycie góry funkcjonuje schronisko górskie. Ciekawym elementem krajobrazu Kóz jest nieczynny kamieniołom piaskowca na zboczu górskim, ze sztucznym zbiornikiem wodnym i licznymi odkrywkami, prezentującymi budowę geologiczną pasma górskiego. Ofertę sportową i rekreacyjną uzupełniają liczne boiska otwarte, place zabaw oraz Centrum Sportowo-Widowiskowe z halą sportową, basenem oraz siłownią.

Pałac Czechów został wyremontowany dzięki środkom z Unii Europejskiej w ramach projektu „Tworzenie przestrzeni dla kultury i sztuki bez granic – modernizacja Teatru w Żilinie oraz Pałacu w Kozach”, realizowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007 - 2013, oś priorytetowa II Rozwój społeczno-gospodarczy, temat osi priorytetowej – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Zdravotné stredisko v tejto budove fungovalo do roku 1980. 80. a 90. roky sú obdobím neúspešných pokusov o opravu a obhospodárenie bývalého sídla majiteľov veľkostatku z Kôz. V roku 1999 Stanisław Czezc de Lindenwald – posledný potomok z koziaňskej vetvy rodiny vyhlásil, že si nebude uplatňovať svoje práva viažuce sa k palácovému komplexu v Kozách a podporil činnosti obce zamerané na adaptovanie objektu pre kultúrne aktivity.

Situovanie paláca priamo v centre, hneď vedľa štátnej cesty, rozhoduje o jeho turistických výhodách. Cez Kozy prechádza päť turistických chodníkov, ktoré vedú do Beskýd. Obec je malebne situovaná na úpätí Malých Beskýd. Nad obcou sa tyčí vrch Hrobacza Łąka so zďaleka viditeľným milenijným krížom (druhého tisícročia). Na vrchu hory poskytuje služby horská chata. Zaujímavým prvkom krajiny Kôz je nefungujúci lom pieskovca na horskom svahu, s umelou vodnou nádržou a početnými miestami zbavenými vrchnej pôdy, kde je prezentovaná geologická stavba horského pásma. Športová a rekreačnú ponuku dopĺňajú mnohé otvorené ihriská, detské ihriská a Centrum Sportowo-Widowskowe (Športovo-prezentačné centrum) so športovou halou, bazénom a posilňovňou.

Palác Czeczovcov bol obnovený vďaka prostriedkom z Európskej únie v rámci projektu „Tvoríme kultúru a umenie bez hraníc – modernizácia divadla v Žiline a zámku v Kozách“, realizovaného v rámci projektu Programu cezhraničnej spolupráce Poľská republika – Slovenská republika 2007 - 2013, Prioritná os II: Sociálny a ekonomický rozvoj, Oblasť podpory 2.2 Ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva.

Teatr Lalek w Žiline - Bábkové divadlo v Žiline

Partnerem Wiodącym jest Žilinský samosprávny kraj, Partnerem Projektu jest Gmina Kozy.

Realizacja zadania zaplanowana została na lata: od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2014 roku. Całkowita wartość wspólnego projektu wynosi 2 513 214,01 €, a dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 1 773 433,1 €. Wartość zadania Gminy Kozy objętego projektem wynosi 1 463 332,11 €, w tym: koszty niekwalifikowalne 426 822,12 €, dofinansowanie z EFRR 881 033,49 €. Całkowity koszt modernizacji Pałacu Czeczów wraz z wyposażeniem i z pierwszym etapem zagospodarowania terenu to kwota około 1 850 000 € (7 400 000 zł).

Głównym celem projektu było wsparcie rozwoju współpracy transgranicznej między partnerami w dziedzinie kultury i ruchu turystycznego oraz rozszerzenie palety wspólnych działań w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego regionów przygranicznych. Część inwestycyjna zadania zakładała po stronie Partnera Wiodącego modernizację najstarszego w Słowacji Teatru Lalek Kukiełkowych w Žiline, a po stronie polskiej kompleksowe odrestaurowanie oraz modernizację Pałacu Czeczów w Kozach. Architektoniczna przebudowa i rekonstrukcja budynku Teatru Lalek ma na celu stworzenie przestrzeni teatralnej, która spełniać będzie funkcje kulturalne i informacyjne dla Żyliny i całego regionu, a sam budynek będzie nowoczesnym obiektem sztuki.

Vedúcim partnerom je Žilinský samosprávny kraj, partnerom projektu je obec Kozy.

Realizácia projektu bola naplánovaná od 1. 01. 2011 do 31. 12. 2014. Celková hodnota spoločného projektu predstavuje: 2 513 214,01 €, a príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja: 1 773 433,10 €. Hodnota úlohy, na ktorej sa podieľala obec Kozy je 1 463 332,11 € (v tom neoprávnené výdavky 426 822,12 €), príspevok z ERDF 881 033,49 €. Celkové náklady na modernizáciu Paláca Czeczovcov s vybavením a I. etapou obhospodárenia areálu predstavujú čiastku približne 1 850 000 € (7 400 000 PLN).

Hlavným cieľom projektu bola podpora rozvoja cezhraničnej spolupráce medzi partnermi v oblasti kultúry a cestovného ruchu a rozšírenie rozsahu spoločných aktivít v oblasti kultúry a služieb prostredníctvom ochrany kultúrneho dedičstva prihraničných regiónov a rozvoja kultúrnych aktivít. Investičná časť úlohy predpokladala na strane vedúceho partnera modernizáciu na Slovensku najstaršieho Bábkového divadla v Žiline a na poľskej strane komplexné reštaurovanie a modernizáciu paláca Czeczovcov v Kozách. Architektonická prestavba a rekonštrukcia budovy Bábkového divadla v Žiline má za cieľ vytvoriť divadelný priestor, ktorý bude spĺňať kultúrne a informačné funkcie pre Žilinu a pre celý región a samotná budova bude moderným objektom umenia.

Vizualizácia prestavby divadla - wizualizacja przebudowy Teatru

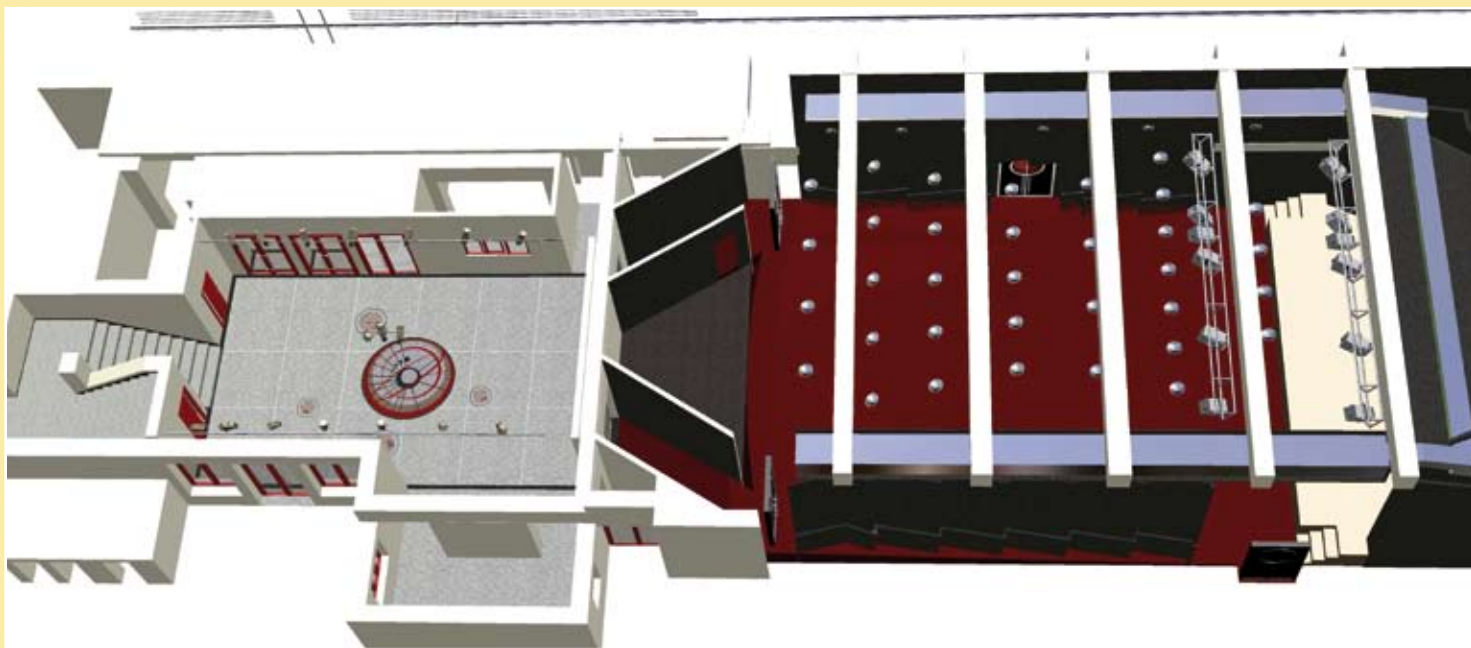
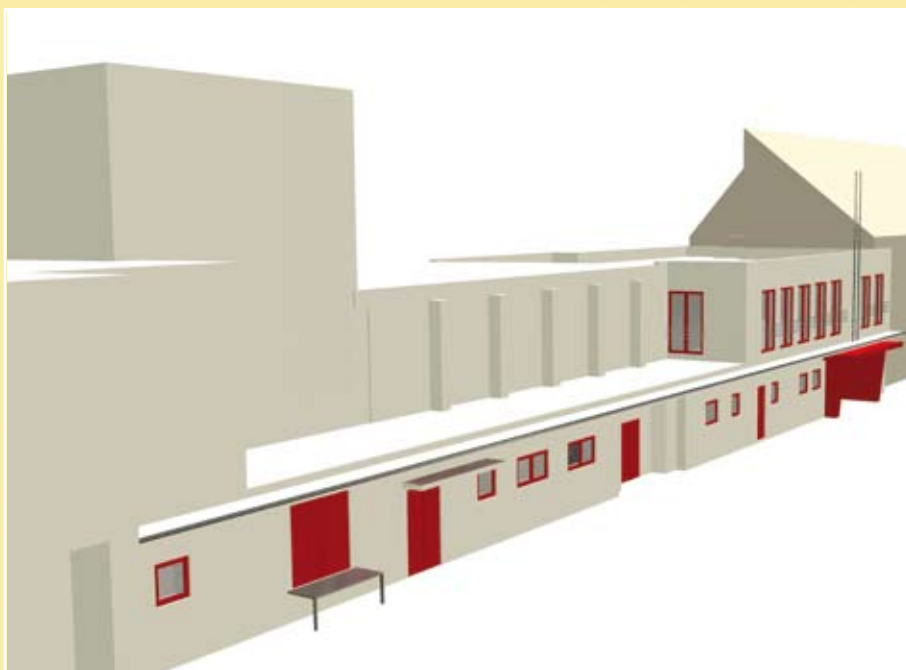
Pałac Czeczów, którego modernizacja zakończyła się już w grudniu 2013 roku, przeznaczony został na wielofunkcyjne centrum kulturalne, które wzbogaca ofertę turystyczną Kóz. W wyremontowanym obiekcie znalazły miejsce Gminna Biblioteka Publiczna wraz z czytelnią i Izbą Historyczną im. Adolfa Zuberera, a także sala koncertowa, sala konferencyjna, galeria oraz pracownie tematyczne: teatralna, plastyczna – dostępne szerokiemu gronu odbiorców.

Zmodernizowana infrastruktura obiektów pozytywnie wpłynie na społeczny i gospodarczy rozwój obszarów przygranicznych, atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów po obu stronach naszej południowej granicy.

Palác Czeczovcov, ktorého modernizácia bola ukončená v decembri roku 2013, je určený na multifunkčné kultúrne centrum, ktoré spestruje turistickú ponuku obce Kozy. V obnovenom objekte sa nachádzajú Obecná verejná knižnica spolu s čítárňou a Historickou izbou, ktorej patrónom je Adolf Zuber, ako aj koncertná sála, konferenčná sála, galéria a tematické dielne – divadelná, výtvarná, dostupné pre širokú verejnosť.

Infraštruktúra, získaná po modernizácii objektov, umožní obom partnerom realizáciu stálej cezhraničnej spolupráce a bude pozitívne vplyvať na ekonomický a sociálny rozvoj prihraničnej oblasti. Zvýšením cestovného ruchu, rozšírením a skvalitnením kultúrnych služieb a priestoru na kultúrne činnosti budú vytvorené predpoklady na zvýšenie záujmu o kultúrne aktivity v prihraničných regiónoch.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007 – 2013.

Wydawca: Gmina Kozy, współpraca Gminna Biblioteka Publiczna w Kozach,
tekst: Bartłomiej Jurzak, tłumaczenie ABW Joanna Grzeszek,
zdjęcia Tomasz Fritz, Žilinský samosprávny kraj,
skład: Marek Nycz, druk: Drukarnia Propak, czerwiec 2014 r.